

Pro vymáhající věřitelku H. vázlo na celé vydražené nemovitosti, náležející manželům Emilu a Marii Sch-ovým, zástavní právo pro její pohledávku 15.000 Kč. Vymáhající věřitelka žádala uspokojení celé své pohledávky jen ze spoluvlastnické polovice Emila H-a. Soud první stolice však jí přikázal pohledávku z celého dražebního výtěžku docíleného za nemovitost. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs vymáhající věřitelky.

Důvody:

Věřitelka S. má na celé vydražené nemovitosti knihovně zajištěnou pohledávku 15.000 Kč s přísl. Žádala uspokojení celé pohledávky jen ze spoluvlastnické polovice Emila Sch-a, avšak první soud přikázal ji přihlášenou částku z celého dražebního výtěžku, docíleného za nemovitost. Stala-li se tím vůbec nějaká právní újma, mohla by újma postihnouti jen zadního věřitele, jehož pohledávka jest jen na ideální polovici Marie Sch-ové knihovně zajištěna a jenž důsledkem tohoto způsobu přikázání by vyšel na prázdno; v této věci by šlo o firmu B., nikoli o věřitelku H., jejíž pohledávka došla z rozvrhové podstaty úplné úhrady. Podává-li i tato věřitelka dovolací rekurs, jest její opravný prostředek nepřipustný, ježto nemá právní zájem, a bylo jej odmítnouti.

Čís. 13415.

Žaloba podle § 35 ex. ř.

Při zkoumání otázky, zda exekučně vymáhaný nárok zanikl, jest přihlídnouti i ku placení, jež se stalo teprve za projednávání sporu před soudem první stolice.

Žaluje-li dlužník, proti němuž byla vedena k vydobytí téže vykonatelné pohledávky exekuce několika druhů, o nepřipustnost jedné z těchto exekucí podle § 35 ex. ř. proto, že vymáhající straně zaplatil pohledávku s příslušenstvím, stačí, prokáže-li, že zaplatil vykonatelnou pohledávku a útraty exekuční, jež byly vypočteny podle soudních spisů týkajících se jen té exekuce, proti níž žaloba směřuje, a je nerozhodné, že nebyly zaplacený útraty vzniklé vedením jiné exekuce.

(Rozh. ze dne 29. března 1934, Rv II 189/34.)

Žalovaná vedla proti žalobci k vydobytí peněžité pohledávky několik exekucí (E 858/33, 1009/33 a 1253/33). Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované, by bylo uznáno právem, že nárok žalované z dílčího rozsudku pro uznání okresního soudu v M. ze dne 11. února 1933, č. j. C V 3641/32 jakož i další její pohledávka vzniklá vedením exekuce č. j. E 1009/33 okresního soudu ve V. byl placením zrušen. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobce žádá žalobou o vydání rozsudku, že nárok žalované strany z dílčího rozsudku okresního soudu v M. ze dne 11. února 1932 č. j. C V 3641/32, jakož i další její pohledávka vzniklá vedením exekuce E 1009/33 okresního soudu ve V. byl placením zrušen. Nejde

tedy v souzeném případě o exekuce povolené pod č. j. E 858/33 a E 1253/33. Podle exekučního spisu č. j. E 1009/33 činí pohledávku žalované na kapitále 2.076 Kč 25 h, na útratách povolení exekuce 139 Kč 25 h a na útratách podle čís. j. E 1009/33-4 115 Kč. Tyto částky byly zaplacený povinnou stranou, jak soud první stolice správně zjišťuje, pokud se týká kapitálu a útrat povolení exekuce. Jest ovšem nesprávný právní názor soudu první stolice, jímž se snaží dokázati, že útraty vyjádření neměly býti proti povinné straně exekučním soudem přiznány. Soud první stolice přezírá, že usnesení to jest pravoplatné, takže stanovený obnos 115 Kč jest platnými útratami exekučními. Tato částka byla však vymáhající straně dne 26. září 1933 zaplacená, jak soud odvolací zjišťuje podle předložené složenky šekové, takže celý dluh byl povinnou stranou zaplacen. Nebylo třeba, by se soud první stolice zabýval zjištěním, zda útraty vyjádření v exekuční věci E 858/33 109 Kč 50 h byly zaplacený, ježto se žaloba této exekuce netýká. Nelze přisvědčiti odvolatelce, že soud první stolice neměl vzíti zřetel ku placení 115 Kč za sporu vzhledem k ustanovení § 35 třetí odstavec ex. ř. Podle něho jsou vyloučeny jen námitky, jež mohl dlužník přednésti v čase podání žaloby, avšak je nepřednesl. Onu námitku dlužník však v žalobě přednésti nemohl, ana ona částka nebyla ještě zaplacená. Když žalobce u roku dne 26. září 1933 přednes o zaplacení 115 Kč učinil, neohradila se žalovaná strana proti tomuto rozšíření žaloby, takže soud byl povinen k zaplacení tomu přihlížeti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ustanovení § 406 c. ř. s. jedná sice výslovně jen o dospělosti vymáhaného plnění, platí však i pro jiné předpoklady právní ochrany uplatňovaného nároku tak, že důvodnost žalobního nároku i oprávnění ke sporu vůbec jest posuzovati podle doby, kdy byl vynesena rozsudek soudu první stolice. Nižší soudy proto nepochybily, přihlídnuvše při zkoumání otázky, zda exekučně vymáhaný nárok zanikl, i k placení, jež se stalo teprve za sporu před soudem první stolice. Ustanovení třetího odstavce § 35 ex. ř. nebylo tomu na závadu, poněvadž podle svého doslovu i účelu nevyklučuje dodatečné námitky proti povolení exekuce, které dlužník v čase podání žaloby uplatňovati nemohl, ať již proto, že o nich nevěděl, nebo proto, že mu vznikly, jako v souzeném případě, teprve po podání žaloby. Dovolatel marně se snaží dovoditi, že by při tomto výkladu dlužník, nezaplátiv vůbec nic, mohl podati opoziční žalobu a že by této žalobě muselo býti vyhověno, kdyby za sporu vymáhanou pohledávku zaplatil, neboť, nehledíc k tomu, že v souzeném případě jen nepatrná část příslušenství vymáhané pohledávky byla teprve za sporu zapravena, mohl žalovaný, cítil-li se postupem žalobce stíženým, domnělou újmu odvrátiti tím, že uznal žalobní nárok navrhuje zároveň odsouzení žalobce k náhradě útrat (§ 45 c. ř. s.). Žalovaný se tak nezachoval, nýbrž setrval na přípustnosti exekuce i ve příčině položek, jež byly nesporně zapravený již před podáním žaloby.

Žalovaný ovšem namítal, že dosud nebyly zaplacený útraty 109 Kč 50 h, jež vznikly vymáháním vykonatelné pohledávky mobilární exekucí

E 858/33 u okresního soudu v M., a trvá na této námitce i v dovolání. Než tato okolnost jest bezvýznamná. V souzeném případě šlo podle žalobního návrhu jen o to, zda a v jakém rozsahu zanikl placením nárok žalovaného z dílčího rozsudku okresního soudu, jakož i další jeho pohledávky vzniklé vedením exekuce pod zn. sp. E 1009/33 u okresního soudu ve V. V těchto pohledávkách nepatřila ona útratová pohledávka 109 Kč 50 h, třebaže je dalším příslušenstvím vykonatelné pohledávky, neboť rozsah nároků, jež mají tou kterou exekuci býti ukojeny, řídí se i co do jistiny (hlavní věci), i co do příslušenství jen usnesením o povolení exekuce a případnými dalšími usneseními vydanými v tomto určitém exekučním řízení. Exekuce, proti níž směřují námitky žalobce, byla povolena jen k vydobytí pohledávky z uvedeného dílčího rozsudku v M. a byly v ní určeny jen útraty povolení exekuce 139 Kč 75 h a útraty za vyjádření žalobce o návrhu žalovaného na zrušení exekuce 115 Kč. Tyto nároky byly, jak v dovolání již není popřeno, v době vynesení rozsudku soudu první stolice zapraveny a bylo proto žalobě právem vyhověno.

Čís. 13416.

Zmocnění berních úřadů podle § 345 odstavec (4) zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n. nejde tak daleko, by se v zastoupení státu mohly s právním účinkem vzdávati i nabytých knihovních práv pro daně, jichž vymáháním jsou pověřeny.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1934, R I 240/34.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost poukázal soud první stolice odpor berního úřadu proti příkázání pohledávky vymáhající věřitelky v prvním knihovním pořadí na pořad práva, ježto berní úřad nebyl oprávněn vystaviti přednostní prohlášení. Rekursní soud přikázal v knihovním pořadí nejprve pohledávku eráru a teprve zbytek nejvyššího podání přikázal na pohledávku vymáhající věřitelky. Důvod y: Odkázání odporu zástupce finanční správy proti pořadí požadovanému vymáhající věřitelkou na pořad práva odporuje ustanovení § 231 ex. ř., podle něhož o odporu jest rozhodnuto hned v rozvrhovém usnesení, není-li toto rozhodnutí závislé na vyšetření a zjištění sporných okolností. V souzené věci bylo řešiti jen otázky, zda podle platných předpisů jest oprávněn vystaviti prohlášení o postoupení pořadí berní úřad, či finanční prokuratura a zda vklad pořadí stal se platným v důsledku knihovního promlčení. Bylo tudíž řešiti jen právní otázky, které mohly býti rozhodnuty bez dalšího řízení také exekučním soudcem. Z ustanovení nař. ze dne 9. března 1898 čís. 41 ř. zák. a z výnosu min. fin. ze dne 29. ledna 1850 čís. 494 vyplývá totiž, že nikoliv berní úřad, nýbrž finanční prokuratura zastupuje státní jmění a je oprávněna vyhotovovati právní listiny a na knihovní tříleté promlčení se nemůže vymáhající strana odvolávati již proto, že není »třetí osobou« ve smyslu § 64 kn. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.